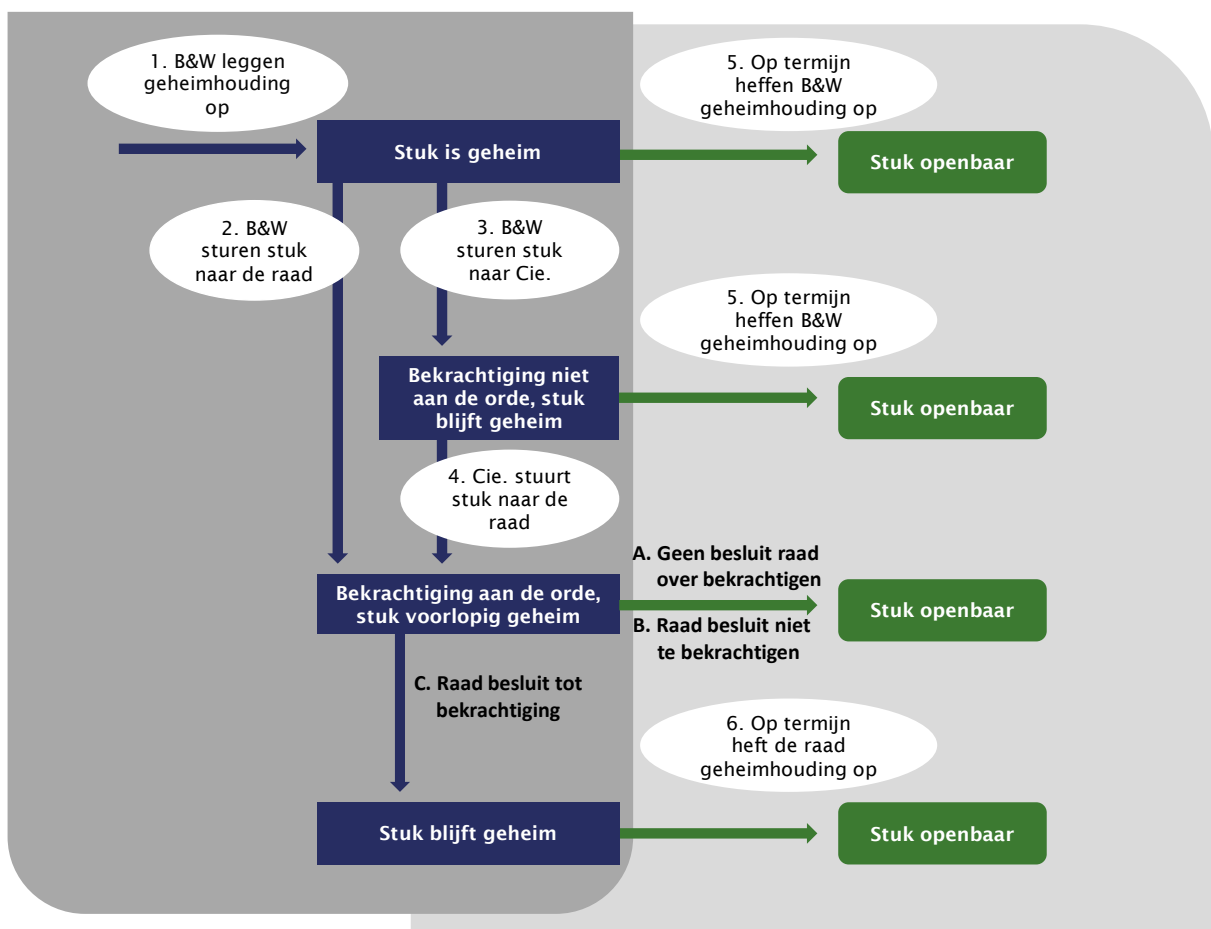

Stroomschema's geheimhouding

In de Gemeentewet (Gemw) is opgenomen dat geheimhouding kan worden gelegd op stukken en op het behandelde in een vergadering. Allereerst zijn drie schema's opgenomen over het leggen van geheimhouding op stukken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar degene die geheimhouding oplegt, namelijk het college van burgemeester en wethouders (B&W), een raadscommissie (Cie.) of de gemeenteraad. Het vierde stroomschema heeft betrekking op het leggen van geheimhouding op het behandelde en geeft de verschillende opties aan die er zijn indien de gemeenteraad of een raadscommissie in beslotenheid vergaderen.

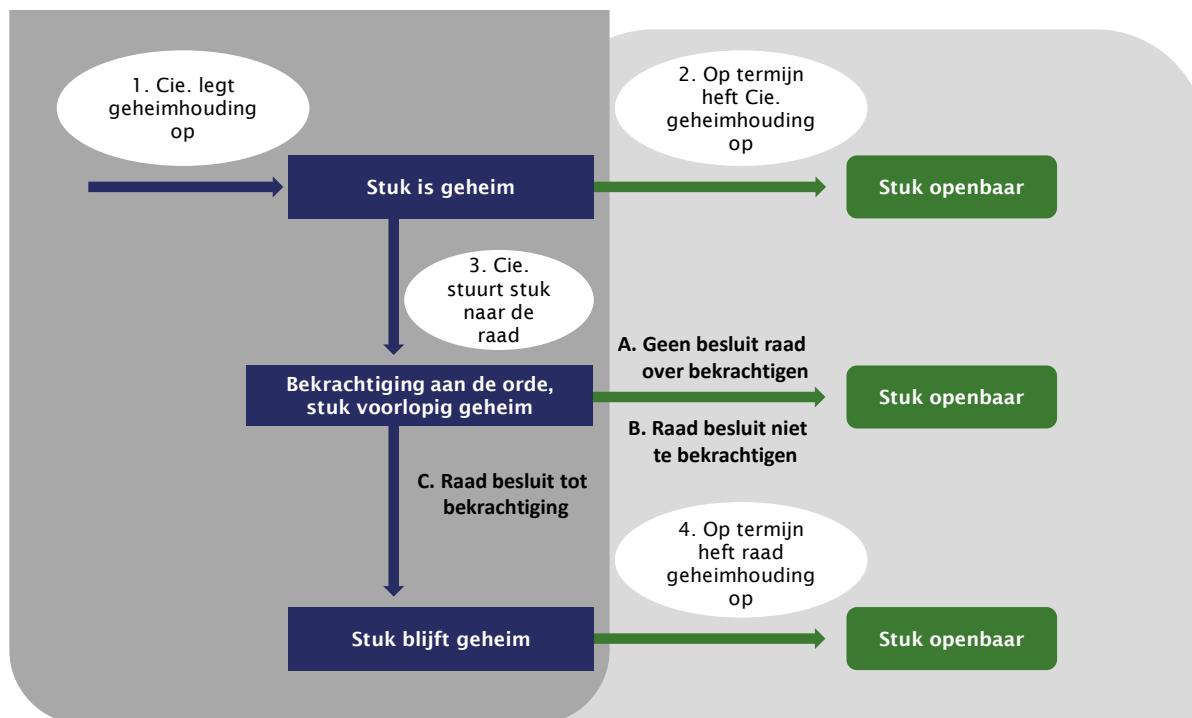
I. Geheimhouding stukken; B&W leggen geheimhouding op

1. B&W hebben de bevoegdheid om geheimhouding op stukken (en het behandelde tijdens een B&W-vergadering) te leggen. Dit besluit moet goed worden onderbouwd. Geheimhouding kan alleen worden opgelegd als er sprake is van een belang zoals genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. De onderbouwing van het besluit moet bestaan uit een verwijzing naar het desbetreffende artikel uit de Gemw, een verwijzing naar een belang zoals genoemd in artikel 10 van de Wob en een toelichting hierop.
2. - 4. Als B&W of een raadscommissie een geheim stuk doorsturen naar de gemeenteraad als geheel, dan moet de gemeenteraad in de eerstvolgende vergadering na ontvangst van het stuk, een besluit nemen over het al dan niet bekrachtigen van de geheimhouding. Als de gemeenteraad geen besluit neemt (optie A) of als de gemeenteraad besluit om de geheimhouding niet te bekrachtigen (optie B), dan vervalt de

- geheimhouding en zijn de stukken vanaf dat moment in beginsel openbaar.¹ Als de gemeenteraad besluit om de geheimhouding wel te bekrachtigen (optie C), dan blijven de stukken geheim.
3. Als B&W het geheime stuk doorsturen naar een raadscommissie en niet naar de gemeenteraad als geheel, dan hoeft de geheimhouding niet door de gemeenteraad te worden bekrachtigd.
 5. Als de geheimhouding door B&W is opgelegd en het stuk niet naar de gemeenteraad als geheel is gestuurd, dan zijn B&W degenen die de geheimhouding kunnen opheffen.
 6. Als de gemeenteraad de geheimhouding heeft bekrachtigd, dan mag alleen de raad de geheimhouding opheffen.

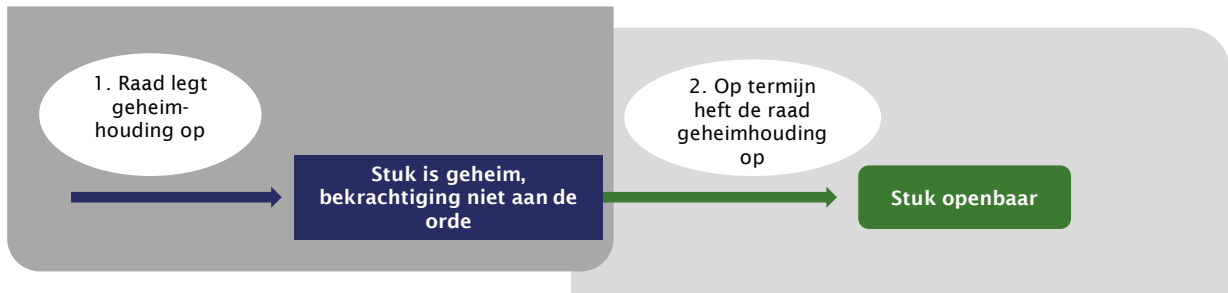
II. Geheimhouding stukken; raadscommissie legt geheimhouding op

1. In het bovenstaande figuur legt een raadscommissie geheimhouding op een stuk op. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een concept rapport van een extern onderzoeksbureau dat in opdracht van een raadscommissie een onderzoek heeft uitgevoerd.
2. Als de raadscommissie het stuk niet doorstuurt naar de gemeenteraad, dan is het de raadscommissie die op termijn kan besluiten om de geheimhouding op te heffen.
3. Indien de raadscommissie het stuk waarop zij geheimhouding heeft opgelegd doorstuurt naar de gemeenteraad, dan is de raad aan zet om de geheimhouding wel of niet te bekrachtigen (zie toelichting bij voorgaande figuur onder 2, 4 en 6).

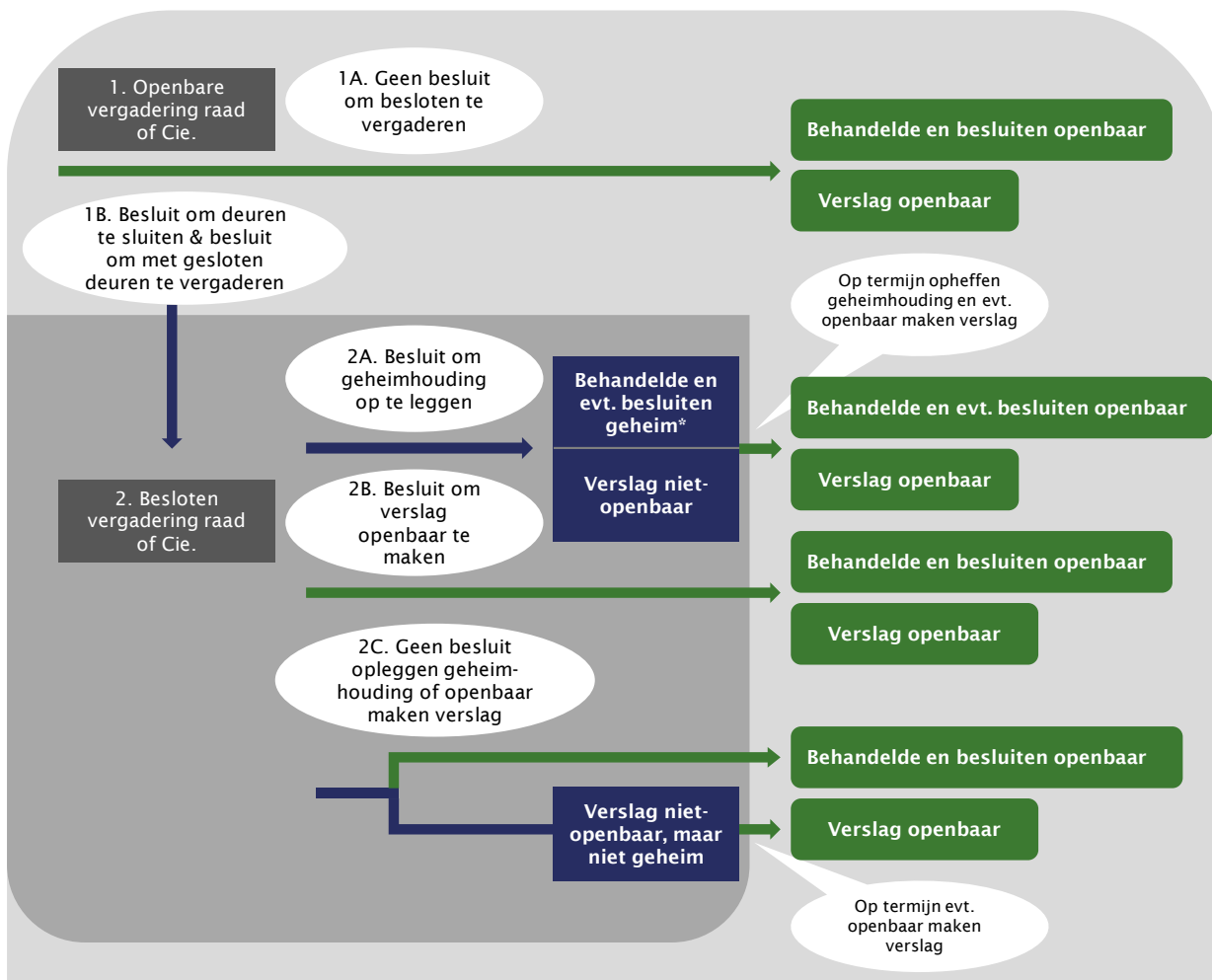
¹ Uitgaande van de Wet openbaarheid van bestuur is het stuk in beginsel openbaar, maar moet dit nog wel in het concrete geval worden vastgesteld. Het kan immers zijn dat bepaalde belangen zich tegen openbaarheid verzetten.

III. Geheimhouding stukken; de gemeenteraad legt geheimhouding op

1. Ten slotte kan de gemeenteraad ook geheimhouding op een stuk leggen. Als de raad geheimhouding heeft opgelegd, dan is bekrachtiging niet aan de orde.
2. De gemeenteraad kan als enige de geheimhouding op termijn weer opheffen.

IV. Besloten vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies

*De inhoudelijke besluiten kunnen eventueel ook in een openbare vergadering (aansluitend op het besloten deel) worden genomen.

1. De gemeenteraad en raadscommissies vergaderen in principe in het openbaar. In een openbare vergadering kunnen ze (1/10 van de raad of commissie, of de voorzitter) besluiten om de deuren te sluiten. Vervolgens beslist de raad of de raadscommissie over het houden van een besloten vergadering:
 - A. Als er geen besluit wordt genomen om in beslotenheid te vergaderen, dan zijn het behandelde, de besluiten en het verslag openbaar.
 - B. Als de gemeenteraad of een raadscommissie besluit om in beslotenheid te vergaderen, dan moet een apart verslag van dit deel van de vergadering worden opgesteld.
2. Als de gemeenteraad of raadscommissie achter gesloten deuren vergadert, dan zijn er drie opties:
 - A. De raad of een raadscommissie kan geheimhouding leggen op het behandelde. Het behandelde (dus ook de inhoud van het verslag) valt dan onder het regime van geheimhouding, de besluiten komen niet op de openbare besluitenlijst en het verslag is niet-openbaar. Indien het gewenst is om het inhoudelijke besluit wél op de openbare besluitenlijst op te nemen, zou men ervoor kunnen kiezen om het inhoudelijke besluit pas te nemen op het moment dat de vergadering weer in het openbaar plaatsvindt. Op termijn kan de raad of de raadscommissie besluiten om de geheimhouding op te heffen. Het behandelde en de besluiten worden dan openbaar. Dit is een logisch moment om ook een besluit te nemen over het wel of niet openbaar maken van het verslag.
 - B. De gemeenteraad of een raadscommissie kan aan het eind van de besloten vergadering besluiten om het verslag van de vergadering openbaar te maken (en geen geheimhouding op te leggen). Het verslag, het behandelde én de besluiten zijn vervolgens openbaar.
 - C. Als de gemeenteraad of een raadscommissie geen geheimhouding heeft opgelegd en geen besluit heeft genomen over het openbaar maken van het verslag, dan zijn het behandelde en de besluiten openbaar en is het verslag niet-openbaar (maar niet geheim). Gevolg is de merkwaardige situatie dat er wel straffeloos gesproken mag worden over wat er in de besloten vergadering behandeld is. Om een dergelijke situatie te voorkomen, is het aan te bevelen om altijd op het eind van een besloten vergadering een besluit te nemen over het al dan niet opleggen van geheimhouding (en het openbaar maken van het verslag).